

Nr 151.

Av herrar **Wagnsson och Aman**, om *viss ändring i centrala upp-
bördsnämndens sammansättning.*

Den 19 december 1945 beslöt riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 370 att för sin del antaga bevillningsutskottets förslag till upp-
bördsförordning. Det av riksdagen antagna förslaget innebar bland annat att
ett centralt organ, benämnt centrala uppborädsnämnden, skulle inrättas för
behandling av vissa med den nya uppborädsreformen sammanhängande
spörsmål.

Den centrala uppborädsnämndens arbetsuppgifter framgå av 92 § i det av
riksdagen antagna förslaget till uppborädsförordning. Nämnden skall med-
dela bindande förklaringar beträffande frågor om sättet för uttagande av
s. k. preliminär skatt samt om verkställande av löneavdrag, lämna anvis-
ningar i frågor rörande uppborädsförfarandet, avgiva yttranden i ärenden
rörande uppborärd av skatt samt avgiva förslag till föreskrifter rörande till-
lämpningen av uppborädsförordningen.

Den centrala uppborädsnämnden kommer sålunda att behandla frågor
rörande bland annat de fall, då den s. k. debiteringsmetoden bör tillämpas
samt då befrielse från skyldighet att verkställa eller vidkännas löneavdrag
skall medgivas. I sistnämnda fall skall nämnden bland annat pröva frågan
huruvida person, som i visst eller vissa fall utbetalar inkomst av tjänst, är
att anse som arbetsgivare och sålunda skyldig att verkställa löneavdrag.
Nämnden skall även meddela anvisningar rörande beräkningen av preli-
minär s. k. A-skatt å sådan ersättning, exempelvis resekostnads- och trakta-
mentsersättning, som i enskild tjänst anställd åtnjutit för vissa med tjän-
sten förenade kostnader.

I anledning av Kungl. Maj:ts nämnda proposition med förslag till upp-
borädsförordning anfördes i likalydande motioner I: 442 av herr Wehtje
m. fl. och II: 678 av herr Wiberg m. fl. bland annat, att prövningen av frågor
rörande bland annat sättet för uttagande av preliminär skatt och verkstäl-
lande av löneavdrag förutsatte en ingående kunskap om de växlande för-
hållandena inom näringslivet. Dessa frågor vore icke sällan av ömtålig
natur. Avgöranden av principiell innebörd å detta område skulle även
understundom kunna medföra verkningar på arbetsmarknaden. Vid avgö-
randet av hithörande frågor skulle icke sällan konflikt kunna spåras mellan
tre mot varandra stridande intressen, nämligen intresset av största möjliga

effektivitet vid uppbörderna samt arbetstagarens och arbetsgivarens särskilda önskemål.

Centrala uppborrdsnämnden skall enligt riksdagens beslut bestå av ordförande och fyra ledamöter, vilka utses av Kungl. Maj:t. En av ledamöterna skall utses till vice ordförande. Ordföranden och vice ordföranden skola vara lagkunniga och erfarna i domarvärv, allmänna eller administrativa, eller eljest väl kvalificerade för sin uppgift. Av övriga ledamöter skola en äga särskild insikt och erfarenhet i uppborrdsfrågor samt två vara i arbetsförhållanden erfarna och kunniga. Sistnämnda båda ledamöter skola förordnas för två år i sänder, en efter förslag av Svenska arbetsgivareföreningarnas förtroenderåd och en efter förslag av landsorganisationen i Sverige. För envar av ledamöterna skall utses en suppleant enligt samma regler som gälla för utseende av ledamöter.

Som framgår av vad ovan anförts har en stor och betydelsefull grupp i samhället, nämligen tjänstemannagruppen, icke blivit representerad i centrala uppborrdsnämnden.

Enligt 1940 års folkräkning har tjänstemännens antal stigit till över 550 000. Tjänstemannakåren utgör därmed mer än en tredjedel av landets samtliga arbetstagare. Under de två sista decennierna har antalet tjänstemän mer än fördubblats. Tjänstemannakårens kraftiga utveckling ävensom dess relativa storlek synes utgöra tillräcklig motivering för att statsmakterna i förekommande fall skola taga behörig hänsyn till tjänstemännens speciella förhållanden och intressen. Så har även skett bland annat därigenom att Tjänstemännens centralorganisation (TCO) i vissa fall ansetts böra erhålla representation i statliga organ.

När det gäller genomförandet av det nya uppborrdssystemet och tillämpningen av uppborrdsförordningen torde flera, särskilt ur tjänstemannasympunkt, betydelsefulla frågor komma att aktualiseras. Tjänstemännens intressen i egenskap av arbetstagare torde visserligen icke sällan sammanfalla med kroppsarbetarnas, men å andra sidan kunna mången gång vissa enbart för tjänstemännen aktuella frågeställningar uppkomma. För tjänstemännen gälla nämligen vissa speciella förhållanden, som i regel icke torde ha samma, om ens någon, betydelse för kroppsarbetarnas del. Tjänstemännen erhålla således till skillnad från kroppsarbetarna lön antingen per månad eller två gånger i månaden. Vidare torde sådana löneformer som tantiem och provision icke ifrågakomma bland andra arbetstagare än tjänstemän. Nämnda förhållanden torde böra tillmätas viss betydelse särskilt av den anledningen att den centrala uppborrdsnämnden bland annat har att taga ställning till spörsmål, där grundlig kannedom om de skattskyldigas inkomstförhållanden är erforderlig. Av detta skäl torde det även vara av värde, att den stora gruppen av statstjänstemän genom TCO erhåller representation i centrala uppborrdsnämnden. Vid den översyn av författningsskomplexet på detta område och den förbättring och komplettering

därav, som eventuellt kan befinnas erforderlig, komma säkerligen flera frågor, som intimt beröra tjänstemännens intressen, att aktualiseras.

Av vad här ovan anförts synes framgå, att det icke endast är av intresse för tjänstemännen utan även till fördel för uppbördsreformens genomförande, att centrala uppbördsnämnden tillföres den större sakkunskap som tjänstemännen äga i fråga om sina egna förhållanden. Centrala uppbördsnämnden synes därför böra kompletteras med ytterligare en i arbetsförhållanden erfaren och kunnig ledamot, som utses efter förslag av Tjänstemännens centralorganisation. För denne ledamot bör utses en suppleant enligt samma regler som gälla för utseende av ledamot. Centrala uppbördsnämnden skulle då komma att bestå av ordförande och fem ledamöter. Någon risk för att nämnden på grund av en sådan ökning av antalet ledamöter skulle förlora i effektivitet och arbetsduglighet torde icke föreligga. Det kan i detta sammanhang framhållas, att i de förut omnämnda motionerna I: 442 och II: 678 föreslogs bland annat, att nämnda valbarhetsvillkor skulle gälla för fyra av nämndens ledamöter, nämligen för två utsedda efter förslag av arbetsgivareföreningen och för likaledes två utsedda efter förslag av landsorganisationen. Nämnden skulle i sådant fall komma att bestå av ordförande och sex ledamöter, sålunda ett ännu större antal ledamöter än vad här föreslagits.

På grund av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om förslag till sådan ändring av den av 1945 års riksdag antagna uppbördsförordningen, att till ledamot av centrala uppbördsnämnden skall efter förslag jämväl av Tjänstemännens centralorganisation (TCO) förordnas en i arbetsförhållanden erfaren och kunnig person ävensom att för denne ledamot skall utses en suppleant enligt samma regler som gälla för utseende av ledamot.

Stockholm den 23 januari 1946.

Ruben Wagnsson.

V. Aman.
